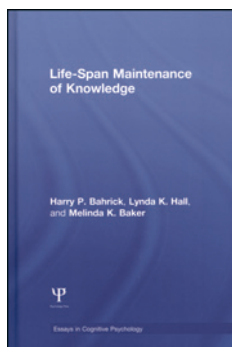

Begrenset om hukommelse over lang tid

Harry P. Bahrick, Lynda K. Hall,
Melinda K. Baker

Life-span maintenance of knowledge
310 s, tab, ill. Hove: Psychology Press, 2013.
Pris GBP 95
ISBN 978-1-84872-989-6

Boken utkommer i en serie der ulike forfattere inviteres til å oppsummere forskning omkring et avgrenset tema, vesentlig basert på deres egen forskning.

I dette tilfellet har Harry Bahrick fra slutten av 1970-årene fokusert på hukommelse over lang tid for kunnskaper som vanskelig kan testes eksperimentelt i laboratoriet, for eksempel vokabular i et fremmedspråk studert 20 år tidligere. Hovedkonklusjonen er at mens mye glemmes de første årene, blir en rest lagret i et «permalager» som ikke svekkes med mindre degenerative sykdommer inntreffer.

En rekke faktorer påvirker glemselsprosessen, slik som varighet av innlæring og repetisjon i intervallet før testing. Effekten av disse faktorene forsøker man å beregne ved hjelp av avanserte statistiske metoder.

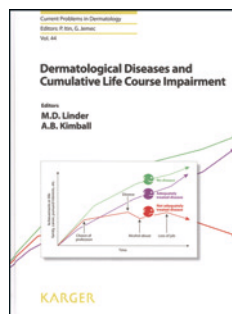
I første del oppsummerer forfatterne empiriske arbeider og diskusjoner basert vesentlig på eldre artikler. I to senere kapitler konsentrerer de seg om nye undersøkelser om effekter av aldring på hukommelse og ulike tiltak for å stimulere hukommelsen. Det dreier seg her ikke om hukommelsestrening, men om enklere tiltak (påminning). De finner at eldre og yngre stort sett kan nyttiggjøre seg samme typer stimulering. I forordet angis det at målgruppen vil være bl.a. geriatere og kliniske psykologer, og det anbefales at disse fokuserer på kapitlene om aldring og på oppsummeringen i siste kapittel. Jeg hadde vanskelig for å finne noe av klinisk betydning for leger eller psykologer i disse kapitlene.

Med sin begrensede innfallsvinkel har boken først og fremst interesse for pedagogisk psykologi og læringspsykologi. Viljen til å ta opp hvordan hukommelse fungerer i naturalistiske situasjoner er prisverdig, men fremstillingen blir for detaljert og nærsynt på egen forskning til å fange stor interesse fra andre enn spesielt interesserte.

Ivar Reinvang

Psykologisk institutt
Universitetet i Oslo

Sykdomsbyrde over tid

M. Dennis Linder, Alexa B. Kimball, red.

Dermatological disease and cumulative life course impairment

161 s, tab, ill. Basel: Karger, 2013.
Pris CHF 197
ISBN 978-3-318-02403-6

I denne utgivelsen argumenterer bidragsyterne for at en sykdoms funksjonshemming må vurderes over tid. En sykdom kan ha konsekvenser flere år etter at den starter. Dersom en sykdom, f.eks. psoriasis, begynner i ungdomsårene, kan sykdommen være en medvirkende faktor til uheldige valg og atferd innen livsstil, utdanning og nære relasjoner. Individets fulle livspotensial blir redusert.

Forfatterne peker på at kumulativ livsløpsreduksjon (cumulative life course impairment) er spesielt relevant for pasienter med hudsykdommer, siden disse ofte er kroniske, har lav mortalitet, starter når pasienten er ung og kan være sosialt stigmatiserende.

Av de 15 kapitlene har forfatterne rettet søkelyset mot ulike hudsykdommer i åtte av dem. De resterende kapitlene er av generell karakter (metode, teori, historie etc.) og har interesse utover det dermatologiske miljøet. Metodologiske utfordringer som er knyttet opp til hvordan man kan måle en kumulativ livsløpsreduksjon, blir diskutert.

Dersom kumulativ livsløpsreduksjon blir kartlagt i ulike pasientgrupper, vil klinikere og andre som gjør prioriteringer i helsevesenet, velge riktigere terapi til pasienter med kroniske sykdommer. Boken er et nytt og verdifullt bidrag til en bedre forståelse av sykdomsbyrden til pasienter med kroniske sykdommer.

Jon Anders Halvorsen

Hudavdelingen
Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet